

i Betænkningen: „lutherisk Stat“; jeg maa tilstaae, at det ikke er ganske adæqvart, og det faldt mig ogsaa ind, da jeg nedskrev det, at det var Noget, man let kunde opholde sig over; men det betegner ikke Andet, end at Folket i sin Heelhed er saa godt som lutherisk. Derksom noget Folk kan kaldes lutherisk, er det de tre skandinaviske; thi saa godt som i alle andre Stater ere den lutheriske Kirkes Tilhængere i det Høieste blandede med andre. Det er naturligtvis et Udtryk, som jeg ikke vilde have brugt, naar der havde været Spørgsmaal om et Lovforslag, men det er her kommet ind, hvor der ei var Tale om en skarp Betegnelse. Der kunde endnu være Udskilligt, jeg ønskede at bemærke i Anledning af de forskellige Foredrag, der ere holdte; men, da Tiden er saa langt fremrykket, skal jeg slutte med den Bemærkning, at jeg vedbliver min Mening, at dette Lovudkast ikke egner sig til at blive Lov. Skulde der derimod blive Tale om at gjøre Forslag til, at den høitærede Cultus- eller Justitsminister kunde bemyndiges til at gjøre de Undtagelser fra de hidtil gjældende Love, som under de nærværende Forhold maatte anses nødvendige, skal jeg gjerne gaae ind derpaa. Men jeg saavel som min ærede Medarbejder, som deler Mening med mig, have ikke villet stille noget saadant Forslag, fordi vi ansee det for rigtigere, at det kom fra vedkommende Minister selv.

Cultusministeren: Jeg frygter sandelig for, at Thinget skal synes, at Forhandlingerne idag trækkes ud over den Tid, paa hvilken de sædvanlig pleie at affluttet. Jeg skal derfor indskrænke mig til nogle ganske faa Ord, som jeg troer nødvendige. Det forekommer mig nemlig absolut nødvendigt at gjøre opmærksom paa, at den høitærede Ordførers Udtalelse i dette Dieblit indeholder, om jeg ikke feiler, en væsentlig Afvigelse fra selve det Synspunkt, hvorfra man i de i Betænkningen fremhævede Punkter gaaer ud. Det synes nemlig at fremgaae ganske klart af det i Betænkningen indeholdte Votum af den ærede Ordfører og af den anden ærede Landsthingsmand, som slutter sig til ham, at han ganske bestemt er mod Indførelsen af det borgerlige Ægteffab. Der er end ikke, saavidt jeg erindrer, noget eneste Ord

i Betænkningen, hvori der ligger nogen Antydning af, at de indrømme det borgerlige Ægteffabs Tilraadelighed for dem, som staae udenfor Folketirken. Men i dette Dieblit synes jeg derimod, at den høitærede Ordfører sagde, at der egentlig ikke var noget at indvende mod det borgerlige Ægteffabs Indgaaelse for dem, der vare udenfor Folketirken og de anerkjendte Troessamsfund, men at der kun gjordes Indvendinger mod dets Anvendelse ved blandede Ægteffaber. Men saa reducerer Oppositionen sig til 2 Paragrapher, § 2 og § 8, og ikke til hele Loven. Forresten skal jeg ikke nu gaae ind paa det andet Punkt, som forekommer mig at være af temmelig væsentlig Betydning i det sidste Foredrag af den høitærede Ordfører, nemlig angaaende den Tvang, der ved § 8 skulde være paalagt Præsterne i den lutheriske Kirke eller de anerkjendte Troessamsfund til at give Bielse til enhver Art af blandede Ægteffaber, der kunne forekomme indenfor alle disse anerkjendte Troessamsfunds Omraade. Jeg skal blot, uden at dvæle noget ved Sagen selv, tillade mig at gjøre opmærksom paa, at den af mig gjorte Forklaring ingenlunde er fremkommen idag, hvorved den kunde synes at fremkomme for at undgaae en Indvending, men at den er udtrykkelig fremsat af mig under Discussionen i Folkethinget, og har der ikke fremkaldt nogen Indvending; den vil findes i Folkethingstidenden Spalte 4650, og vil det deraf sees, at jeg har erklæret, at jeg ikke antog, at der tidligere eksisterede eller ved denne Lov opstod nogen Forpligtelse for nogen lutherisk Præst til at sammenvie en Jøde og Christen, og jeg maa med Hensyn til den ærede Ordførers Ytringer om Sagen gjøre opmærksom paa, at der uden Tvivl, naar man forfølger Conseqventsen, vil fremkomme af hans Ytringer et Resultat, der enten ikke vil tilfredsstille ham selv med Hensyn til Hovedbetragtningen, eller paa en betænkelig Maade komme i Strid med andre Bestemmelser i Grundloven. Naar man nemlig ikke vil indrømme den borgerlige Form ved de saakaldte blandede Ægteffaber, og man saa tænker sig en Jøde og en Christen i Begreb med at ville indgaae Ægteffab, kan man tænke sig 3 Tilfælde. Enten gives der slet ingen Form, hvorunder